

Torsdag, 26. okt. 1944.

Kan en god nordmann drive svartebørs.

Lenge nok har det vært ansett for prima "jøssing"mentalitet å operere riktig meget på svartebørsen. Gode "jøssinger" av den typen som tjener hundre-tusener på grunn av krigen, viser med stolthet frem alt det de har klart å få tak i på "børsen". Og så til slutt kommer de med en bemerkning om at de bruker for ca. 50.000 kroner bare i mat i året. Det skulle ligge klart i dagen at dette ikke er noen god nasjonal mentalitet. Vilvil før det første slå fast en ting. All illegal omsetning som bevirker at varer blir unndratt tyskerne og kommer norsk sivilbefolkning til gode, er rosverdig så sant det ikke blir tatt ublu priser. Det er klart at all ulovlig mattilførsel til byene betyr at bybefolkningen får et tilskudd av næringsmidler. Imidlertid må vi være klar over en ting til også, når den ulovlige omsetning får stort omfang, kan den medføre at matvarererasjonene blir dårligere. Derfor er det en forbrytelse å omsette de "ulovlige" varene til priser som betyr at bare de rike får fatt i maten. Det har desverre ikke vært seg mulig å organisere den illegale omsetningen av matvarer på en slik måte at de kommer alle til gode. Enhver må derfor gjøre sitt til at varene blir fordelt mest mulig rettferdig og vi vil spesielt overfor bøndene framheve at det ikke er de som kan betale maten dyrest som trenger den best. Og en ting til. Det er ikke bare bøndene som leverer varene til svartebørsen. Det er forretningsfolk ellers også, folk som har stukket til side lagre av klær, sko, sukker og andre varer. Det er ingen mindre forbrytelse å by fram disse varene til ågerpriser enn det er å by fram våre innenlandske landbruksprodukter på denne måten.

I den tiden som kommer er det nødvendig at alle står sammen om å skaffe alle mennesker her i landet det de trenger, likegyldig om de kan betale for det eller ikke. For å nå dette målet må vi få en slutt på den ågermessige svartebørs-handelen. Men dette må for all del ikke bety at varene blir levert til tyskerne i stedet. Bønder, fiskere, forretningsfolk, folk i transportbransjen, ja absolutt alle må gjøre sitt ypperste for å skaffe den norske befolkning de varer den trenger for å komme seg igjennom den hardeste vinter i norsk historie - vinteren 1944/45.

En ting til nå dessuten alle være klar over. På det nåværende tidspunkt risikerer svartebørsågreren neppe å bli anmeldt for myndighetene for sin skitne geskjeft. Ingen god nordmann ønsker å bringe en landsmann i fiendens klær, selv om han hadde god grunn til å gjøre det. Men det betyr ikke at svartebørsforbrytelsen er glemt. Etter krigen vil alle de som har tjent formuer på sine medmenneskers nød få sin fortjente straff. Og vi tipper også at de ivrigste kundene vil få en kraftig smekk. Men risikoen, sier mange. De må da få ta betaling for risikoen for å omsette varene ulovlig, mener de. Til dem vil vi si at vi har mange eksempler på folk som hjelper sine medmennesker uten å tenke på risikoen. Rent praktisk sett måtte dessuten risikoen kunne fordeles, spesielt hos bøndene. Disse kunne grendevis stå sammen å betale en eventuell mulkt for hverandre dersom en av dem skulle komme i heisen, så sant han da ikke hadde tatt ublu priser.

Risikoen skal ikke være noen undskyldning. Mest mulig varer skal unndras tyskerne, fordeles best mulig og selges til priser som dekker de omkostninger selgeren har hatt. Det er en forbrytelse å levere varer unødig til tyskerne. Men det er også en forbrytelse å jobbe med de varer som bli blir unndratt tyskerne.

Ingen må ta jobb som sjåfør i politiet!

Statspolitiet lider for tiden av en desperat mangel på sjåførere. Det har derfor vært foreslått at statspolitiet skulle forlange avgitt alle NS-sjåførere i det ordinære politiet. Vi gjør i den anledning oppmerksom på at det er forbundet med livsfare å ta jobb som sjåfør i Stapo. Videre må ingen nå ta stilling som sjåfør i politiet, heller ikke i ordenspolitiet.

Alle sjåførstillinger i politiet er bløkkert.

Kvinnelig. "T. "Stabsleder" i kvinnelig AT, en dame ved navn Tordis Bergquist, har nylig sendt ut et sukkesøtt sirkulære, hvor det heter at det vil være av stor interesse om leirbefelet vil samle opp og sende inn uttalelser av brever fra AT-jenter til leirbefelet etter endt tjeneste. "Når jentene kommer med rosende omtale av AT, oppfrisker kjære minner fra sommerens innsats eller gir uttrykk for at de lengter tilbake til leiren, er det av interesse for staten å ta vare på disse uttalelser," skriver "stabslederen" sjøemieree forsikrer at dette slutt ikke vil bli misbrukt eller offentliggjort.

Det er en selvfølge at de unge piker som har brutt parolen og meldt seg til kvinnelig arbeidstjeneste iallfall avholder seg fra enhver befatning med denne nasistiske organisasjon etter endt tjeneste.

Ingen må møte fram til politiske møter.

Det innskjerpes at ingen må møte fram til noen slags bedriftsmøter eller overhodet møter av politisk karakter. I den nye fylkesmannslov er det gitt fylkesmennene adgang til å innkalle offentlige funksjonærer til lukkede møter og det er spesielt gjort oppmerksom på at det også gjelder politiske møter. Ingen offentlig funksjonær må etterkomme slik innkallelse, enten det gjelder møte, foredrag eller annen tilstedeværelse.

Nyheterne fra London, onsdag 25. okt. kl. 18.30

Vestfronten. Britiske tropper har skåret av vei- og jernbaneforbindelse nord og syd for Hertogenbosch. Inne i byen pågår hårde kamper, og størstedelen av byen er på de alliertes hender. 500 tyske fanger ble tatt igår i dette område, 1400 de tre siste dager. Kanadiere melder om fortsatt framrykking ved Breskens. I Øst-Frankrike fortsatt all. framrykking n.ø. for ainal.

Store styrker tunge am. bombefly har idag angrepet Hamm og Hamburg - Hamburg området. Hanover ble angrepet inatt og miner ble lagt i flentlige farvann. Ingen tap. 400 tunge am. bombefly angrep mål i Vest-Tyskland igår. Natt til tirsdag ble det kastet 4.500 tonn bomber over Essen.

Finnland. En tysk melding i aftnen går ut på at tyskerne har rømmet Kirkenes. Finnene melder om god framgang n.v for Rovaniemi og står 75 km. fra Uvalo. De t skte tropper har spredt seg over hele Nord-Finland for å forsøke å hindre enhver omgående bevegelse fra finnernes side.

Østfronten. Det raser et voldsomt tankslag i Insterburg-øpningen. 2 2 mindre byer i Insterburg-området er blitt erobret av ruskerne. I løpet av siste døgn hadde tyskerne her 3000 falne og tapte 120 tanks. De russ. tropper har fullført besettelsen av Transylvania. Byene Satu Mare og Carei er her blitt erobret av ruskerne. I Jugoslavia har russiske og jugoslaviske styrker befridd byen/Novi Sad og Petrovaradin rett på den andre siden av Donau.

Grekland. Britiske tropper er nådd halveis mellom Lamia og Larissa og har befridd byen Volos i Tessalia

Italia. Britiske og am. tropper av den 5. armé har fortsatt god framgang og har inntatt Monte del Monte like syd for Bologna. 3 armé har nådd munninga av elva Savio 14 km. syd for Ravenna.

Det fjerne Østen. Det meldes omfattende flåteaksjoner i forvannet rundt Filipinene. 3 jap. flåtestyrker, hver av dem mange hundre km. fra hverandre, er blitt oppdoget på vei mot Filipinene og angrepet. Styrkene ble trunget til kamp. 1 stort jap. hangarskip ble senket, 2 sterkt skadet. 5-6 slagskip og flere andre skip ble også skadet og 150 jap. fly ødelagt. 1 am. hangarskip gikk tapt.

Norge. Tyskerne forlanger nå oppgaver over alle de biler som ennå befinner seg i privat eie og er lagret. Det er måningen å inndra dem, og utover landet er det allerede tatt en del biler som er lagret i låver og lignende, og disse blir fyllt med hakk. Sørg for at tyskerne får minst mulig glede av de biler de klarer å få tak i.

Eisenhowers advarsel om at all trafikk på Tyskland og langs kysten skal stanses, har ikke unnlatt å gjøre sin virkning. Passasjerene er gått iland fra flere båter eller nekter å følge med båtene når de skal gå ut. Politikonstabel Fritz Jonassen 26 år gammel, fra Horten, nå ansatt som konstabel i Tønsberg er blitt skutt. Han arbeidet som angiver.